

על הפרק

מיתון כללי בענף החלב

גם אלינו זה הגיע, אמנם באיחור קל ובעוצמה פחותה, אך המיתון הכללי במשק לא פוסח על ענף החלב ופוגע בו פגיעה משמעותית ומורגשת. לפני למעלה משנה המצב היה אחר, התחזית דיברה על המשך צמיחה של הכלכלה הלאומית ומשק החלב. חלוקת המכסות היתה אופטימית ואפילו בעודף, כי הייצור לא עולה בצורה חדה אלא הדרגתית. וכך נוספו לנו עוד 60 מיליון ליטר חלב והמכסה הלאומית הועמדה על 1,200 מיליון ליטר חלב, כאשר תחזית הצריכה מייצור מקומי היתה 1,180 מיליון ליטר.

מספר סיבות חברו יחד לעצירת השיווק של חלב ומוצריו:

- ♦ הקטנת הביקוש של הצרכנים המקומיים – אבטלה גוברת, מיתון וזהירות בצריכה.
- ♦ ירידה חדה בתיירות – ארוחת הבוקר בבתי המלון עשירה במוצרי חלב.
- ♦ עצירת הצריכה ברשות הפלסטינאית – הן בגלל המצב הכלכלי והן בהחרמת ישראל.
- ♦ לזה נוספה הירידה התלולה במחירים העולמיים, עקב ארועי התאומים בספטמבר בארה"ב.

כך נשארנו עם עודפים גדולים שאין להם ביקוש בארץ וגם מחוצה לה, השנה ובשנה הקרובה וכנראה גם בזאת שלאחריה. במערכת מתוכננת, יש בסופו של דבר צורך בהתאמה של הייצור לצריכה כדי להימנע מעודפים שאינם מביאים אלא להפסדים לכלל הענף. יחד עם זאת יש למתן את המעברים כדי שיצרני החלב לא יעשו זיגזגים חדים מדי שעולים כסף רב ופוגעים באמינות התכנון.

במועד כתיבת שורות אלה, שר החקלאות עדיין לא החליט על גובה המכסה הלאומית שנקבעת על פי תחזיות תא התכנון במשרד החקלאות. יש המלצות של מועצת המנהלים של מועצת החלב וגם החלטות בנושא המדיניות של חלב עודף בשנת 2002; להלן סקירה מהירה של הנושאים עם הדגשים הנחוצים בתקופת אי-הוודאות הגדולה, בה אנחנו נמצאים ולא ברור מתי נצא ממנה:

1. **סיכום שנת 2000** – עודפי החלב ימומנו על ידי גבייה של כ-1 אג' לליטר חלב לקרן הרכיבים (בדמי השירות של מועצת החלב) בשנת 2002 וזאת על פי הסכם הרפורמה. קרוב לודאי שלא צפויה פגיעה ביצרנים על חלב שיוצר במסגרת המכסה, גם אם לא נצרך על ידי השוק.
2. **חלב עודף 2001** – קופה סגורה בה ינתנו מקדמות; חשבון סופי יערך במחצית השנה הבאה; צפוי מחיר נמוך יחסית ותתכן אף גבייה חזרה מיצרני החלב העודף. (בניגוד לשנת 2000 בה היה מחיר גבוה לחלב עודף ואף הוחלט להוסיף על המקדמות).
3. **מכסת חלב 2002** – ההמלצה לשר החקלאות לקבוע את המכסה הלאומית על 1,170 מיליון ליטר שהם הקטנה של 30 מיליון ליטר (תחזית הצריכה – 1.145 מיליון ליטר) **ההקטנה תהיה זמנית, בשיעור של כ-50% מתוספת המכסה האישית שכל יצרן קיבל בשנת 2001.** מנהל המכסות יוציא התחייבות לכל יצרן, להשלים את המכסה המוקטנת כאשר הביקוש יגדל ויחלקו מכסות חלב נוספות. תתבצע פעולה אצל מנהלת ההשקעות לחשב את הזכאויות לרפורמה על פי מכסת 2001. **מומלץ לתכנן את הייצור על המכסה הנוכחית של 2001 פחות 2.5%, כדי לא לחרוג.**

4. חלב עודף 2002

עד 2% חריגה – חורף – 40% ממחיר המטרה ; קיץ – 55% ממחיר המטרה.
מעל 2% חריגה – חורף – 30% ממחיר המטרה ; קיץ – 40% ממחיר המטרה.
המסר ברור ביותר שלא לייצר חלב עודף, אך תהיה העדפה לחלב עד 2% חריגה, גם במקדמות
וגם בחשבון הסופי שיערך בתום השנה. (בשאיפה להגיע ל-70% ממחיר המטרה, באם מצב
הקופה של חלב עודף יאפשר זאת).

5. חלב חורף-קיץ – מדיניות העידוד לחלב קיץ כפי שפורסמה לחברים לא משתנה
ותמציתה מתן 40 אג' לכל ליטר חלב העובר מהחורף לקיץ במסגרת המכסה, בהתאם
להגדרות החדשות של תקופות החורף והקיץ (חמישה חודשים בלבד).

נקווה כולנו שהמצב הבטחוני והכלכלי ישתפר ונוכל לחזור לצמיחה, בה נביא לביטוי את
כושר הייצור המרשים שלנו.

יוסי מלול**“משק הבקר והחלב”**

הגיעה העת לחדש את דמי החתימה עבור קבלת החברות של “משק הבקר והחלב” כולל
חברת אחת של “חקר ומעש”, חבורות הסיכומים בעברית ולועזית, וכל חומר מודפס נוסף כפי
שיוחלט מדי פעם – לשנת 2002. סוכם, שדמי המנוי השנתיים לא יועלו ויישארו כמו בשנה
שעברה, 117 ש”ח (כולל מע”מ). עם זאת, נמשיך בשיפורים גראפיים, תמונות צבע, ועוד.
אם ברצונכם לשנות את מספר העותקים, עליהם הייתם חתומים בשנה שחלפה, יש להודיע
על כך למשרדי המ”ב בהקדם. היה ולא נתקבלה הודעה על שינוי, נראה זאת כאישור למספר
עותקים כמו בשנה שעברה.

אנא, דאגו לתשלום דמי המנוי עד סוף חודש ינואר, על מנת להבטיח הופעתו הסדירה של
“משק הבקר והחלב” ומשלוח החברות למנויים במועד.

המערכת**כריכת חבורות “משק הבקר והחלב”**

כמו בשנה שעברה, אנו מתכוונים להוציא בכרך אחד את חבורות “משק הבקר והחלב” של
שנה שלמה, מס’ 290 – 295 וחבורת “חקר ומעש” מס’ 23.
החברים המעוניינים בכריכת חבורותיהם מתבקשים לשלחן אלינו בהקדם האפשרי, על מנת
שנוכל לרכז מספר גדול יותר של כריכות ובזה להוזיל עלותן.
כמו בשנה שעברה (2000), גם להבא נפרסם את הדו”ח השנתי של המ”ב וספר העדר
בצורת ספרון בעל כריכה משלו, כך שלא נוכל לכרוך אותו יחד עם חבורות “משק הבקר”. לכן,
מיד עם גמר שנת 2001 היה כבר מוכנים לקבל את חבורות “משק הבקר”, כולל “חקר ומעש”
לשם כריכתן.

המערכת